

TRẦN-ĐẮC-NGHĨA
TỔNG-LÝ

Giá bán nhật trình

Trọn năm.....5\$00
Sáu tháng.....3 00

Những bài gởi đến không
đăng lên báo được thời
không lệ trả lại, xin các
ngài lưu ý.

AN-HÀ-BÀO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUOC-NGU DU COURRIER DE L'OUEST

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG— Boulevard Delanoue —CANTHO

TRƯƠNG-QUANG-TIÊN
CHỦ-NÉT

Về việc mua bán hay là
mua nhật-trình xin đề thơ
cho M. TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
luôn, bản-quản lấy làm
thảm cảm.

QUỐC TRÁI

Đặng khoáng trương cuộc Kinh-tế trong cõi Đông-Pháp

CHÁNH-PHỦ TÍN TRUYỀN

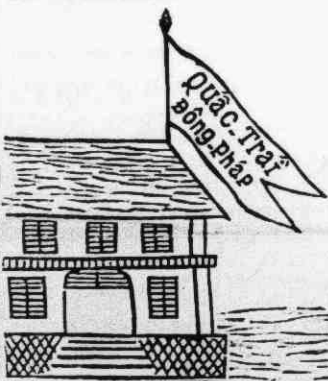
Kể từ ngày mùng 5 cho đến 25 tháng Mars 1922 mở cuộc quốc-trái bạc đồng. Quan Toàn-quyền tổng thống Đông-Pháp được phép mở cuộc quốc-trái này theo chỉ dụ ngày 8 Octobre 1921 và theo thể lệ trong lời nghị-định của quan Toàn-quyền ngày 11 Octobre 1921. cuộc quốc-trái này mở ra chỉ để làm cho hoàn-thành đường xe lửa từ Vĩnh tới Đông-hà, mà vẫn là một việc làm hết sức cần thiết, tiện cho sau này sẽ mở cuộc quốc-trái khác nữa trong các xứ ở miền Đông-Pháp, đặng khoáng-trương các cuộc kinh-tế và chấn hưng các cuộc canh-nông, hầu làm cho đất Đông-Pháp, thành-thuộc. Ấy là lần thứ nhất mà dân Đông-Pháp được gọi đến chung-cùng thau mà làm các cuộc to-lạc.

The-lễ-vé cuộc quốc-trái này kể như vậy: Vé vay mỗi cái là 50 đồng, thời hồi lại nội trong hạn ba mươi năm là lâu hơn hết, lại thời bằng số trúng theo lực định kể ra dưới đây. Mỗi năm có 4.120 vé thời hồi lại, ba tháng số một kỳ, kỳ ba tháng đầu và kỳ ba tháng thứ ba, thì có một vé trúng được 10.000 đồng; một vé trúng 1.000 đồng; 12 vé 500 đồng; 1016 vé 100 đồng. Còn kỳ ba tháng thứ nhì và kỳ ba tháng thứ tư, thì 4 vé trúng 1.000 đồng; 26 vé 500 đồng; 1.000 vé 100 đồng.

Trước khi tổ các phần lợi cho kẻ cho vay trong cuộc quốc-trái này rõ rệt, thì người nên sanh mà coi vốn vay chẳng nhiều mà số trúng lại định nhiều hơn hết, tự xưa chưa có cuộc vay nào bên chánh-quốc dám bì.

Lời rao

Xin quý vị đồng bang
sẵn tay đem bạc đến
kho mua vé quốc trái
trong tám ngày đầu đây
đừng trì hoãn uống
dịp may.

CANTHO

Chiến ngày 6
Mars 1922
cộng chung số
quốc trái là:
143.200\$00

Kia kia, ngày mở cuộc quốc-trái đã đến rồi, ta mau đem bạc đồng
vào kho, đừng trễ nãi mà lỡ làng cơ hội.

附借國債

Souscrivez à l'Emprunt Indochinois

義民必宜

Nghĩa dân nên mua
giấy Quốc-trái

THỎ-SẢN XỨ TRUNG-KỲ

Cang về vụ Quốc-trái

Đông-bào ta sẽ cùng đến từ rằng: nhà-nước mở cuộc quốc-trái này lấy bạc để làm nổi khúc đường xe lửa từ Vĩnh đến Đông-hà. Trước đó Trung, Bắc lương kỳ liên hệ giao thông đường bộ về phần xe lửa chạy, sau rồi sẽ làm nổi luôn khúc đường từ Tourane vào Nha-trang để cho xe lửa chạy từ Nam-kỳ sang Trung-kỳ giáp Bắc-kỳ. Hiện nay hai khúc đường nói trên đây, tuy xe lửa chạy giáp nhau chưa được, thì chúng ta có hơi chạy; song cuộc hành trình có kém bề gián-đi, nhất là việc chở chuyên hàng-hóa và phải tốn hao nhiều cho hành-khách nữa.

Đã hay rằng: cuộc quốc-trái này sẽ dĩ đáng để khoáng trương đường kinh tế lý tài cho cõi Đông-Pháp ta, lại khởi công tại xứ Trung-kỳ, thế thì công nên tìm xét những sản-vật ở Trung-kỳ mà

hãy biếu ra đây hầu cho Đông-bào ta trong Nam ngoài Bắc hay biết trước chẳng phải là lời thất vọng vậy.

Tương nghe người ta nói rằng: xứ Trung-kỳ nghèo hơn Nam Bắc liền kỳ chính xét là lời thật, vì xem cái hiện trạng rất mấy năm sau đây, hệ giao thông Trung-Nam có cơ thuận tiện, dưới sông như tàu hỏa, trên bờ như lửa, mấy tỉnh Quảng-Ngãi, Quảng-Nam, Bình-Binh, Phú-Yên, ở gần Nha-trang nên dễ đi đến có thể dễ, dân mấy tỉnh này vào Nam-kỳ mà buôn bán hoặc làm công nghệ sanh nhai mỗi ngày càng tăng số. Chẳng những là xem cái tình hình nói đó khổ của dân vào Nam đây mà thôi; lại do nơi địa dư thì con đường kinh tế ở Trung-kỳ eo hẹp lắm.

Xứ Trung-kỳ là một xứ trên thì gần biển, dưới thì gần biển, ở giữa thì một

dải đất dài dẹt suốt chỗ nhỏ chỗ lớn, hệ giao thông tỉnh này với tỉnh kia rất nên trở ngại, vì thường có dãy núi gian nan để làm giới hạn, còn các sông rạch thì hay phát nguyên từ núi rồi cứ chảy ngay ra biển, sông thì nào riêng tỉnh này, lại còn có nhiều sông trong một tỉnh, mà không thông đồng cùng nhau được, chớ không phải tiện lợi như sông rạch trong Nam-kỳ mà tỉnh kia có thể thuyền sang tỉnh nọ được. Bởi thế nên sông rạch Trung-kỳ cũng ngăn trở sự giao thông của dân bốn xứ vậy.

Khi hiện ở Trung-kỳ cũng không được điều hòa, có lúc mưa thì mưa trút thẳng, tuyết là cơn mưa thu sang mùa đông, làm cho lúa mạ phải bị hư hỏng, lại trọng tuần lúa trổ, tiết tháng mười thường có cơn gió bắc làm cho lúa bị dập, bị lép hạt. Qua mùa hè năm nào cũng hạn, có khi trời nắng cho đến một hai tháng mà không có một đám mưa, làm cho cây cỏ phải bị khô héo. Khi tiết đất Trung-kỳ như thế, cho nên dân bốn xứ thường bị thất mùa; nhưng mà dân Trung-kỳ làm ăn siêng năng lắm, ngoài sự cấy lúa trong một năm có ba mùa: tháng ba, tháng tám và tháng mười, thì còn lo trồng khoai, đậu, mía, dâu, v.v.v., ở Quảng-nam và Quảng-ngãi người ta trồng mía nhiều lắm có khoảnh đất độ

đến đôi ba trăm mẫu, trồng trồng ra như rừng mía vậy. Ngoài sự trồng mía thì có nghề làm bông, nghề làm tơ nữa. Tại Quảng-nam người ta trồng quế cũng nhiều, tuy sự tốt không bị kiếp quế ở Thanh-hóa, song cũng có thể xuất dương bán cho ngoại quốc rất nhiều.

Thổ địa xứ Trung-kỳ tuy không được tốt bằng thổ địa xứ Nam-kỳ và Bắc-kỳ, nhưng mà sản vật trong bốn thổ sản nhiều. Ngoại trừ các thứ địa lợi ở bình nguyên mới kể trên đó, thì Trung-kỳ còn sản lợi và hải lợi là khác nữa. Sản lợi thì có các thứ cây gỗ ở rừng như: lát, sao, dầu, cam-xe, dân hương, v.v.v., hải lợi thì nghề đánh cá, làm mắm ở theo mặt biển Trung-kỳ.

Đường kinh tế của dân Trung-kỳ tưởng công có đủ tài liệu mà mở mang, nhưng bởi hệ giao thông còn cách trở nên sự buôn bán chưa có vẻ phát đạt được.

Vậy muốn cho sự thương mại được thành-vượng, dân rộng nở sanh nhai, thì chẳng chỉ dựa là đường giao thông được liên lạc, hệ giao tiếp được thuận tiện. Vậy cái chủ nghĩa kỳ quốc-trái này mà quan Toàn-quyền Maurice Long được phép mở ra đây, toàn ý chỉ để cứu Đại-Pháp quốc chánh-phủ để ngày 8 Octobre 1921 là cái chủ nghĩa khoáng trương

đường kinh tế, chấn hưng các cuộc canh-nông kỹ nghệ ở xứ Đông-Pháp ta, ngõ hầu cho xứ ta được thành-nậu. Vậy là người trong bốn thổ dĩ dĩ chẳng có lòng muốn cho xứ sở ta được tấn phát mọi bề sao? Bởi thì bởi như thế, chớ ai là người có máu nhiệt thành cho xứ sở mình, ai là người có tư lớn, ai là người biết thương nơi giống mình về sau, lại chẳng thương tâm mà công nghinh cuộc quốc-trái này, mau mau đem bạc mà cho vay. Thật là: lợi quốc lợi dân lưỡng toàn kỳ mỹ!!!

An-Hà

Thần tiên quốc trái

Số quốc-trái của các vị hảo tâm
đóng trong hai ngày: 5 và 6 Mars
1922 tại CANTHO.

Trương-văn-Sở	Trần	6.000,00
Nguyễn-văn-Sắc	Đông	
Thanh-Trung		3.000,00
Bui-thu-Dục	Mỹ-thoán	5.000,00
Tr-niên-Lâu	Trần	5.000,00
Đoàn-thu-Tạo	Trần-thu	2.500,00
Ng-văn-Lưu	Sài-gon	1.000,00
Là-thành-Cơ	Lưu-thuận	1.000,00
Đặng-kim-Thịnh	Phan-thu	1.000,00
Lê-nghĩa-Phương	Đông	
thành-Trung		800,00

THƠ TÍN VĂN LAI

Bên bảo tiếp được bức thư của một vị khách quan gửi đến xin ấn hành, xét vì toàn bài có bổ ích cho xã hội nài đăng ngay dưới đây để được rộng đường ngôn luận.

Kính ông Tổng-lý An-hà,

Khi ngài mới bước chơn đầu xứ ta, ta thật không ngờ ngài có bụng lo xa như thế. Ta lấy làm lạ, vì thấy ngài ngồi xe chạy thướt-thướt, không ngừng, cốt đi cho đến nơi đến chốn thảng một mạch. Người ta thấy cuộc sanh-kế được dễ-dàng ở buổi ấy thời lại nghĩ chẳng biết sao mà ngài còn nông nằng lo-lắng làm vậy!

Mùa-màng đất hội, lúa bán ra cao giá mà chạy quá, bạc tiền của các xứ mua bán đổ vào như tuyết, khắp nơi từ thành thị cho đến thôn quê nhà nhà no ấm, không thiếu sót một thứ gì. Tưởng được như ta cũng đã là sung-sướng quá rồi. Lúc bấy giờ thời khắp toàn cầu đều bị giặc giá đỏ đất long trời, biết mấy muôn triệu như dân đều ở trong trường thuyết hay, làm dân gọi tên mà nào đã có ai đoán được cái thời-giờ sau này, sau khi giặc giá đỏ, ra sao. Nhưng ngài, ngài là quan Toàn-quyền thời vào đã tiên tri.

Buổi chiến đấu kịch-liệt, hàng ngày kẻ đến hàng triệu con người nào là lãnh trái phả, thuốc đạn, nào là lãnh cả phở, bánh mì, thịt bò, thời lúc ấy tôi còn lấy làm lạ vì nghe nói rằng những phở thịt bò mà đem phát cho quân sĩ đó từ ở nơi tay người làm bò phở phát cho đến nơi là đã trải suốt nửa vòng thế-giới mà vẫn còn ngon. Sau tôi lại nghe rằng trong số các quan Tạng-thư cai quản về việc vận-tải tới 60 Maurice Long đại-thần. Vậy cứ sáu buổi đi-dăng của ngài là lúc ngài còn chấp quyền Thương-thư với buổi hiện-tại là buổi nài mở cuộc quốc trái này để thử xem cho biết.

Vì vụ một một thủy lợi là đánh cá. Cứ như một người dân dân chừng 100 gờ-ram. Vì vụ có một đường xe lửa chạy qua một vùng đất dân cư chừng 10.000.000 người, thời thành ra bán được đến một triệu kilos tức là một ngàn tấn. Cứ như mỗi hoa-gồng chữ 5 là phải dùng đến 200 hoa-gồng. Một năm mà vận-tải đến bao nhiêu đó là quá, mà nếu một ngày được vận-tải đến bao nhiêu đó thời càng ích quốc lợi dân biết dường nào! Mua măng lam xong, dân như rảnh đi chày lưới, ấy là giúp cho chức sinh-huật ngày càng rộng-rãi thêm ra. Có lẽ họ thấy lợi hơn chẳng ước bỏ qua còn thiên qua nghề nuôi cá như tại Lyon là khác. Bấy giờ không phải còn gánh gánh đi bán nữa mà lại hóa ra người doanh nghiệp lớn, cả chợ đi hoa-gồng nẩy đến hoa-gồng kia, như tại mấy chợ lớn ở kinh thành Ba-rí. Nhưng nếu muốn được vậy thì ta phải cắt-lãng, ta phải ngó ra khỏi ngõ giới-hàng xứ Nam-kỳ ta mới được.

Vì như trong số lo người ở tại Mỹ-tho, trước đi đến Saigon, như không có đường xe lửa, phải đi xe kéo từ người, cứ một ngày là đi 24 ngàn thước thời mất đến 3 ngày trên mỗi lần. Kéo được lo người mất cả 300 ngày. Ôi như thế thì sao bằng trong hai giờ bằng bộ chỉ mất công một người coi này, một người sửa máy và vài người giúp việc thời một cái xe lửa có thể chở cả lo người đi một chuyến tiện hơn. Tính như vậy là thâu ngày giờ lại biết bao nhiêu. Một ngày ba chuyến xe, một năm

chỉ một đường Mỹ-tho cũng đỡ ra đến trên một trăm ngàn ngày làm việc. Cái ngày giờ đỡ ra đó, để dùng vào công cuộc khác thời nước nọ mà giàu, dân nọ mà mãn.

Tôi có biết được chút ít chứ nhỡ nên lúc còn trẻ đọc các báo Tàu thấy thuật những truyện xưa tích cũ, tôi lại tự hỏi lấy tôi— cũng như lúc này các người không muốn phóng trái thường nghĩ như vậy— tôi hỏi vì có sao Thắc-Nông lại bắt ta cày, ta hái mạ, ta cấy, ta gặt cho lao làm khổ từ suốt năm vậy? Chẳng hơn nay bắt rùa đồng, hái sản chim trời nuôi miệng cũng qua kíp sống? Nhưng thế mà tiền nhân ta là người thông thạo vì đã thọ giáo với một ông hiền. Này, màng năm rồi, lúc đem vào vừa, thối-thoải được nghỉ ngơi, lấy đó mà chi độ hồ khẩu khí phải mỗi ngày xuống sông bắt cá, lên rừng đuổi thú để người con là một giống dân giàu, ấy chính cái hiền-tiên văn-minh phát sinh ra từ đó.

Nghe ông đã giúp cho những người hiền tâm trí chỉ biết là sự nghiệp to-lạc, các nhà đã phát đạt được rồi, ruộng tốt, chẳng cần phải làm ruộng nữa chỉ ngồi không chờ mướn mà suốt đời cũng được thụ hưởng lợi quyền, phong lưu dung mực. Vậy thời buổi này tại Đông-pháp nghe dân cũng có một việc giúp cho ta mau lập nên công to nghiệp cả vậy. Ngay như tại quân Phụng-Hiệp và Ô-nôn, người ta khởi cây bằng máy, chỉ dùng ít thùng dầu xăng thời máy tự vận-dòng lấy mà khi nhọc sức là diễn.

Hiện nay các đồng hoa-giả vụ nhân-nhân những rần-rit-cop hùn chằng bao lâu đây mà sẽ thành những sở to vườn-rộng. Các ông nghiệp chủ nhân đó mà sự nghiệp cũng ngày càng sinh-sôi này-nở ra, ấy tưởng cũng là một dịp hay lắm. Ôi nhân tính cái thiên tài gì vô-lạ mà bị hoang-phê như vậy, nên chỉ quan Toàn quyền mới mở cuộc quốc trái này.

Lúc chiến đấu, ngài mua hóa vật của các nước thật công tư biết là mắc lắm, nhiều khi mua đến cả trăm tàu lửa mì và thịt— ngài thâm nói: chớ chi mà tiện đường chuyển chở thời nhân cơ hội ấy xứ Việt-Nam ta thâu lợi biết ngần nào!

Giá như ngày nay ta có một cái cù-lao đất tốt, ta cứ trồng rau trồng lúa đủ ăn mà thôi, vì ở hiện-quanh một mình. Nay ta lại mua một chiếc xuống để chuyển-chở rau và lúa đi bán thời thế nào cũng thấy một ngày một thịnh phát thêm lên. Nhưng lúc tình mua xuống ấy, chắc ta cũng đã nói: sắm một lần như vậy thật tốn phí quá.

Ấy vậy cuộc mở-mang cho xứ Đông-Pháp ngày nay cũng giống như thế. Không lẽ gì ta lại không nói theo hiền nhân ta để khoan-trương nông nghiệp khai-phát đến đến hết làm kế sanh-nhật.

Vậy thời tôi đã quyết định rồi là: cho vay và mở công quỹ quốc gia để đóng cho đồng bào ta công hiến cái nghĩa vụ của mình đối với cuộc quốc-trái này, mà dĩ nhiên có đem lòng ngấm-nghĩ. Tôi cũng dự biết: khó mà trong số đó: dân chúng quyết rằng trong 20 năm sau này, con cháu tôi sẽ được hưởng cái hạnh phúc lâu dài, mà tôi chưa bao giờ có hưởng. Công đó sẽ như đó mà làm nên những tay tổng lý trong các nhà buôn xuất cảng lớn. Tôi mong rằng: được trường thọ để xem các điều ấy vì cái hạnh-phúc mà con cháu tôi hưởng sau này chính là cái phần-thưởng cho tâm lòng của tôi dụng công-năng ngày nay vậy.

Một vị khách quan

Quan Thông-dộc viếng tỉnh Cánh-thơ

Châu-thành Cánh-thơ, các nẻo đường treo cờ rực-rỡ như là tại dinh quan chủ tỉnh, trông ra quang cảnh rất đẹp, ấy là là đã ngính-tiếp quan Thông-dộc Cognac. Đứng 8 giờ sớm mai ngày 7 Mars 1922 ngài ngồi xe hơi đến. Quan chánh chủ tỉnh, quan phó, quan Đốc-phủ sứ, chủ quận châu-thành cũng có mặt các quan Langsa chức tại cầu đồ tiếp ngài. Hai bên lối đường hâu, tại dinh thời có đủ mặt các viên quan chức sắc, các viên nghiệp chủ, và các bang-trưởng châu-thành.

Quan Thông-dộc bước vào, tiếp chào xong, đoạn bắt tay mỗi vị: nghiệp chủ, chủ quận, cai phó tổng, và ban trưởng; ngài nói về việc lợi ích của cuộc quốc-trái để làm đường xe lửa, khuyên mỗi viên giúp vào vận-dòng cho như dân hay biết, đừng bỏ qua dịp tốt mà hối hận về sau. Sau khi dứt lời, ai nấy từ từ lui gót. Quan Thông-dộc cũng quan chủ tỉnh, ngồi xe đi viếng các ty các sở tại châu-thành. Ngài sẽ viếng Súc-trang và các hạt khác hầu cổ-dòng cuộc quốc-trái.

Vậy hôm-quần cầu lúc ngài đi đường được hàng an và nhưn đó mà các nhà chủ hàng sáng hàng tâm mau sôi-sống đông đúc vào kho để cho lúc khóa sổ được bằng hai ba số 6 triệu đồng thời thật là may mắn lắm.

An-hà

Quốc-trái như vậy cùng nên cho

Tại làng Bình-Phủ, tổng Lợi-thuận, quận (Cáibê) có ông Hương-sư Đỗ-văn-Thắng, là con trai của thầy cử Cai-dông Bồ đại-nhơn, người tuy tuổi còn niên thiếu, mà có chí biết lo xa, trước là muốn cho sớm dựng công danh, sau đẹp mặt ở nhà mẹ cha mà đến ơn sanh thành dưỡng dục, ý muốn làm sao cho đứng được danh ở hậu thế, dĩ nhiên kỹ phu nhân, cần để ý lắng nghe mà hiểu rằng: kỳ quốc-trái sáu triệu bạc đồng này nếu ai mua một vé quốc-trái (5000) sau nhà nước sẽ trả lại ít hơn một là 100.000 cho, đến 10.000.000 là nhiều hơn hết, nên hôm ngày họ ông đến đến tại quận chủ quận Cáibê mà bẩm rằng: ý muốn ứng cử cho nhà nước vay 10 vé quốc-trái số bạc là 20000000 và vì rằng: trong phân tổng Lợi-thuận lúc đương hạ người cử làm chức Ban-Biện là năm 1921 tới nay mà chưa có người nào ra làm động, nên ý muốn trước là đem của ra giúp quốc-trái, sau nữa chọn mình nơi bước đường hoặc lộ xin lãnh chức Ban-Biện đứng làm tại nhà nước cho tròn tình, tròn nghĩa, sau nữa giúp việc tận tâm kiệt lực, đỡ bớt phần mệt-nhọc cho thầy Cai và thầy Phó tổng Lợi-thuận. Quan trên lên nhâm lời mà thốt-thốt những ý sở nguyện của ông hương-sư Đỗ-văn-Thắng, liền thân sơ bạc quốc-trái của ông, và cấp bằng cho ông lãnh trách nhiệm chức Ban-Biện hôm ngày 8 février 1922, thật là người đáng khen ngợi, nên riêng phần tôi xin vô lễ mượn quí báo An-hà, viết lời trân-trọng chúc mừng ông tân Ban-Biện ngày nay đang hành-hoan yến-dâm đường mây nhẹ gió lành thây cử phó, chớ-ràng tổng môn. Đây là cái tôi bày sự thực của tôi, xin Ban-Biện này ra, là chủ ý để giơng cho những các đứng nào gia-lưu-lâm về cuộc quốc-trái sáu triệu bạc đồng này, mà nói theo như ông tân Ban-Biện này, trước là có ơn giúp quốc-trái cũng nhà nước, sau rồi mặt nam nhi cho khỏi hổ-phận mình là các bậc hào-gia xã-hộ.

Ngọc-Diệp

(lại cò)

Nghĩa dân quận mới

Toại thay! Biền bất tâm khloch, châu về Hiệp-phố. Rất may mắn, rất quý hóa thay cho quận mới Trà-ôn tổng Bình-Lê và Định-An, gặp được quan Chủ-quận Văn-thế-Lộc.

Từng nghe danh ngài là một đấng cao minh; khi còn làm Thông-ngôn tòa hồ Trại-vinh năm 1916 Âu châu phải cơn khói lửa ngài ra điếu thuyết cho lính thợ sang Pháp ngóu-ngờ như lưu.

Ngài đất lệnh quan trên rúc về Saigon. Nay ngài đến nhậm quận mới Trà-ôn, chưa đầy 8 tháng, thật là tài đức hoàn toàn, lãnh tình liêm-khiết, lấy nghĩa võ dân, ra ơn nhuần chú-gi.

Mới đây ngài và Cai, phó tổng, Ban-biện và Hội đồng đi diếu thuyết cuộc quốc-trái trong 2 tổng, mỗi làng ngài các nghĩa rõ thấu cái mục đích cuộc quốc-trái này, ích lợi chung cho quê hương ta là đường nào; mấy ông hương chức và điều chủ-trong tổng Định-An đang nghe những lời trân trọng của ngài, ai nấy cũng tỏ vẻ vui mừng, đều sung to gung ngay đang ta phơi phau chí dạn.

Thiết tưởng từ năm 1911 đến bây giờ cũng nhiều cuộc quốc-trái nhưng chẳng có cuộc nào thành hành bằng cuộc quốc-trái này. Suy trong tổng Định-An là tổng nhỏ trong tỉnh Cánh-thơ, dân số hộ định có 3.550 tên, địa viên 10.800 mẫu mà viên quan chức sắc, hào hộ phú gia, vì nghĩa vụ chịu mua 600 trái phiếu ký tên trước mặt quan chủ quận. Bởi có nào quốc-trái tha th hành như thế? Tóm lại: Bởi chí nhiệt-thành căm đừc tân quan, vì nghĩa đồng chúng bão tồn hậu vận.

Và lại Thầy cai tổng Định-An và Thầy Phó-tổng Bình-Lê là anh em ruột ruột hết lòng sốt sắng cuộc quốc-trái này, thế thì tổng Bình-Lê có châu thành Trà-ôn chẳng dưới 600 trái phiếu. Như vậy quận mới Trà-ôn chất đống 1.200 trái phiếu nhưn cho 500 thành 600.000.000. Tôi ước trông bốn quận trong tỉnh Cánh-thơ ngoài ra 3 kỳ, mỗi mỗi khởi doanh cuộc quốc-trái này cho đặng thành hành như thế thời có lo chỉ số 6.180.000\$, chẳng đủ vào kho.

Chúc cho quốc-trái thành hành, huy kỳ liên lạc phước dành châu con.

Hội-dồng Định-An

Nguyễn-văn-Trứ

Cổ động cuộc Quốc-trái

Châu-thành Cánh-thơ bây cuộc Cổ-dòng quốc-trái xem ra thật là sôi-sống lắm.

Nơi dài là "Boulevard Saintenoy", nơi chợ, trước nhà máy đèn và nơi đường bến-dò mấy qua Vinhlong có bày 3 cái cửa Bải-lưu-dung, mớng giá rất to để chữ Langsa, Quốc-ngữ và chữ Tàu như vậy: S'USCHVEZ A L'EMPRUNT-CEST VOTRE FORTUNE—MUA GIẤY QUỐC-TRÁI XÂY LÀ LÀM GIÀU CHO MÌNH VÀ CHO NƯỚC. THỜI KỲ QUỐC-TRÁI TÔI ĐÃ HIỆU QUẢ, CHÁNH-PH. BẢO CHÚNG HOA CH THẾ LỢI TRONG.

Ban đêm có chiếu đèn điện rang người, xem rất đẹp. Thật là cuộc cổ-dòng quốc-trái tại châu-thành Cánh-thơ xem có vẻ xinh-đẹp-thơ cũng phải due lòng đặng. Báo mau mua phiếu đặng làm cho lợi nước lợi nhà.

Bạn hát Phước-xương sẽ hát tại nhà hát Tây Saigon

Để giúp cuộc Quốc-trái

Tối thứ năm, ngày 9 Mars 1922 này, đúng giờ, bạn hát PHƯỚC-XƯƠNG, sẽ diễn một thứ tuồng PHỤNG-NHƯ ĐÌNH (Đời Hán), có cô nam Nhỏ chương-Bướm-bướm hay lắm.

Trước khi hát có ông NGUYỄN-CHÁNH-SẮT, chủ nhiệm báo "Nông-Cổ Mĩm-đam-ra" diễn thuyết.

Sự giàu sang có khi ở đâu đem lại như trong giấc hoàn lương. Nhưng muốn mong được giàu sang như thế, trong tay phải có vé Quốc-trái, mỗi vé 50 đồng mà rút số trúng nay mai được ngay một vạn bạc hân hoi.

Hồi hương

Quan lương y VIELLEK từ giả chúng ta mà hồi hương dưới quê. Ngài sẽ từ biệt Cánh-thơ ngày 18 Mars này. Ngài đi, nhưn dân đến thương-giới, vì một tài cao, đức trọng và ý của ngài.

Có nhiều người, khi nghe tin ấy sáng lòng đến mà cảm tạ chước thành cho ngài. Lại kẻ hãy còn hỏi ngài về cách phương tiện về-sanh nữa.

Bổ quân "AN HẠ" chúc cho ngài và phu-nhơn lên đường được vạn sự khương-ninh.

Xe hơi của quan lương y Vielle bán

Xe này hiệu "CHANDLER" có 7 chỗ ngồi, rất xinh đẹp và rộng-rãi cho những gia quyền đông đảo. Hãy thừa dịp này mà mua lập tức, chớ bỏ qua rất ổng.

At mỗn thị địa nơi M. TRẦN-ĐẮC-NGUYỄN

THỜI-SỰ

Giá bạc

Thứ sáu... ngày 3 Mars	51.60
Thứ bảy... ngày 4 Mars	id
Chủ nhật... ngày 5 Mars	id
Thứ hai... ngày 6 Mars	57.75
Thứ ba... ngày 7 Mars	id
Thứ tư... ngày 8 Mars	id
Thứ năm... ngày 9 Mars	id

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:	
Thứ sáu ngày 3 Mars	1320 5 1325
Thứ bảy ngày 4 Mars	4 15 4 30
Chủ nhật ngày 5 Mars	id
Thứ hai ngày 6 Mars	id
Thứ ba ngày 7 Mars	id
Thứ tư ngày 8 Mars	id
Thứ năm ngày 9 Mars	id

Cánh-thơ

ĐẠI NÀO TỪ LÃO

Hôm 3 Mars 1922, lúc 7 giờ sớm mai tại từ-lâu "Trường lợi" Cánh-thơ có xảy ra một việc đáng nhay duyên có nghe ra như vậy: 2 người Annam đến từ-lâu ăn cháo lồi lợng khách-tru cần một ít cháo bưng lên trong tô xem ra đầy nhưng kiển, 2 người Annam cho nói sao bữa ban làm cho-lay như thế ăn được. Khách trả trả lời có học thì rằng: 1 ăn không được thì học thì qua nói lại từ-lâu của ta lấy ăn 15 chén. Annam 2 người định cũng 15 chén thì nói chơn dân lười ăn đã ăn 15 chén, song coi ra thương tích chẳng có cho trong. 1. nh toàn câu hát nói ra về bất, ông có làm phúc bưng cháo qua Tòa đài lịch.

L'Imprimeur,